

ҮЛЭ ТҮМҮКТЭРИН КЭМИГЭР, ХААЧЫСТЫБАЛААХТЫК ОҢОРУОБУН

Уон биирис пятилетка иккис сыда түмүктөнөрө адьас чугаһаата. Дойду үрдүнэн ССРС тэриллиттэ 60 сыллаах юбилейын үлэбэ үрдүк ситиһинилэрдээх көрсөр иһин норуот бүтүүнэ өрө турбут кэрэ-бэллэ сылын биһиги оройуон үлэһиттэрэ кэккэ ситиһинилэрдээх түмүктүүлэр. Бу иннинээҕи юбилейдарга үгүс коллективтар, биирдирлээн үлэһиттэр туруоруммут сыалларын ситиспиттэрин туһунан арааппардаабыттара. Саха АССР тэриллиттэ 60 сыла уонна Саха сирэ көгүл өттүнэн Россия састаабыгар киирбитэ 350 сыла туолбут юбилейдарыгар бастаабыт коллективтар, үлэһиттэр дойду үөрүүлээх юбилейыгар өссө саҥа соругу туруоруммуттара.

ССКП XXVI съёһин уураахтарын, Кини Комитет ыам ыйынаабы Пленумунан ылыныллыбыт Ас-үөл программатын олоххо киллэрингэ оройуон промышленнай тэрилтэлэрэ, тыатын хаһаайыстыбатын үлэһиттэрэ ис кыахтарын туһанан үлэлэтилэр. Ол курдук оройуон промышленнай тэрилтэлэрэ уон ыйдаах былааннарын оҥоһуллубут бородууксуйаны батарыыга 105,2 бырыһыан, биир үлэһиккэ үлэ оҥорумтуотун былаанын 113,3 бырыһыан толордулар. Тутууга капитал үбүн туһаныы былаанын тутар тэрилтэлэр 98 бырыһыан толордулар. Ол иһигэр производственной тутууларга бериллибит лимити 114 бырыһыан туһаннылар. Эргин

былаана барыта 99,9 бырыһыан туолла. Ол иһигэр райпо эргингэ былаанын 99,9 бырыһыан толордо. Оройуон өгөнү оҥорор тэрилтэлэрэ былааннарын 106,5 бырыһыан, ол иһигэр бытовой комбинат 100,7 бырыһыан толортоотулар.

Оттон тыа хаһаайыстыбатын салаатыгар сыллаабы былаантан 10 ыйга эти оҥоруу бары көрүнгүн былаана 81,4, ол иһигэр ынах эти 93,4 бырыһыан, сылгы эти 430 бырыһыан толордулар. Үүтү оҥоруу былаана 90 бырыһыан, биир ынахтан ылыы сорууда 91,5 бырыһыан туолла. Государствога эти атыылааһын 81,5, үүтү туттарыы 89,4 бырыһыан туолла. Государствога туттарыы сорууда хортуоппуйга 110,5, оҕуруот аһыгар 113,3 бырыһыан толорулунулар.

Тыа хаһаайыстыбатын үлэһиттэрэ уонна оройуон общественноһа быйыл сүөһү аһылыгын бэлэмнээһин былаанын окко 79,6, сиилэскэ 97,7, витаминнаах от мээккэтигэр 92,6 бырыһыан толордулар.

Предприятиелар, тэрилтэлэр уонна совхозтар бу көрдөрүүлэрэ элбэх киһи үлэтин күнүн ороскуоттаан, элбэх массыына, трактор, араас маркалаах техника үлэтинэн, элбэх оборудованиены туһанан, араас матырыйаалы, сырьену уонна тараны ороскуоттаан, элбэх ынах сүөһүнү, сылгыны уонна сибиинньэни көрөн-истэн, ити сүөһүлэргэ элбэх оту, сиилэһи, комбикорму, араас

эбии аһылыктары ороскуоттаан ситистилэр.

Ол эрэри бу бүтэһиктээх, чуолкай көрдөрүү буолбатах. Сыл бүтэрэ балтараа ый хаалла. Бу кэм устатыгар бары тэрилтэлэр, совхозтар салалталара, экономистар уонна бухгалтердар бу сыппаралары өссө төгүл чуолкайдыйлара, биирдии докумуонунан бэрэбиэркэлиллэрэ, натуранан көрөн ааҕаллара, ыйааһынга ыйыыллара, метрэнэн кээмэйдииллэрэ, атыннык эттэххэ бу күннэртэн ыла түмүк инвентаризациялары ытталлара эрэйиллэр.

Сыллаабы түмүгү туох ханнык иннинэ тэрилтэлэргэ сүрүн средстволар, техникалар инвентаризациялары ытытыттан, сырьё, матырыйаал остатогун устууттан саҕалыахха наада. Оттон совхозтарга сүөһү, техника уонна эмиз матырыйаал инвентаризациятыттан саҕалыахха. Ол инниттэн тэриллэ илик сирдэргэ билигин бэрт түргэнник инвентаризационнай комиссиялары тэрийтэлээн үлэлэппитинэн барыллыахтаах.

Инвентаризациялар төһө түргэнник уонна чуолкайдык ытыллалларыттан сыллаабы отчуоттары кэмигэр уонна табатык оҥоруу быһаччы тутулуктаах. Ол иһин инвентаризацияны ытар комиссия састаабыгар бу үлэбэ урут кыттыбыт опьттаах, эппиэтинэһин өйдүүр уонна докумуону үчүгэйдик толорор кыахтаах дьоннору киллэриэххэ наада.

Оттон бухгалтерскай ап-

парат үлэһиттэрэ ааспыт сыллаабы инвентаризация уонна билигин инвентаризация икки ардыгар, атыннык эттэххэ сыл устатыгар сүрүн средстволарга, техника үлэтигэр, киһи үлэтин күнүгэр итиэннэ хамнаһыгар, матырыйаал бары көрүнгөр биирдии докумуоннарга олобуран бухгалтерскай операция көмөтүнэн тахсыбыт хамсааһыны ситиһиннэриэхтээхтэр уонна чуолкай балансы оҥоруохтаахтар.

ССКП КК от ыйынаабы (1979 с.) Пленумун уураахтарыгар олобуран ССРС КСУ уонна туһааннаах үрдүкү министерстволар, ведомстволар 1982 сылтан саҕалаан промышленноска, тутууга, автомобильнай транспорту, хамнас отчуоттарыгар барытыгар отчуот саҥа формаларыгар киллэрэн эрэллэр. Кэлэр сылтан тыа хаһаайыстыбатын салааларын отчуоттарыгар эмиз уларытылар киириэхтэрэ.

Отчуоттар саҥа формалара билигин көрдөбүлгэ сөп түбэһиннэриллэн элбэх саҥа көрдөбүллэри уонна чуолкай эппиэттэри көрдүүлэр. Онон быйылгы үс юбилейдаах сыл көрдөрүүлэрэ кырдыктаах, чуолкай буолуохтаах. Ордук отчуоттар көрүллүбүт болдьохторун хойутаппакка эрэ оҥоһуллулар эрэйиллэр.

Т. ЗАМЯТИН,
оройуоннаабы
ааҕар-суоттуур,
информациялыыр
станция начальнига.